

УДК 338.24: 330,837: 339,543

ВПЛИВ РЕЖИМІВ РЕГУЛЮВАННЯ МИТНОЇ ПОЛІТИКИ НА НАЦІОНАЛЬНЕ ГОСПОДАРСТВО КРАЇНИ

Н. В. Осадча, д. е. н., доцент, Академія митної служби України,

nosadcha@mail.ru

Методологія дослідження. Інформаційна база дослідження представлена законодавчими та нормативними актами України та Державної служби статистики; періодичними виданнями національних та міжнародних організацій, результатами власних досліджень автора. Інституційна теорія використовується для формування концепції багаторівневої системи регулювання митної політики країни.

Результати. Розроблено концепцію багаторівневої системи регулювання митної політики країни та її інституційного забезпечення, що включає в себе систему й алгоритми режимів регулювання від робочого місця митника до механізму регулювання митної справи на світовому рівні (уніфікація митних процедур Всесвітньою митною організацією), стимули та заборони здійснення митних процедур (дозвільні документи, нетарифні та митно-тарифні заходи).

Удосконалено інституційне забезпечення митної справи з урахуванням особливостей структури та алгоритмів реалізації митних режимів, які містять міжнародну складову (сукупність міжнародних норм і домовленостей, обов'язкових для врахування державою), норм національного законодавства та систематичної помилки, яка виникає внаслідок невідповідності законодавства вимогам внутрішнього та зовнішнього середовища. Удосконалено науковий підхід до уніфікації та спрощення митних процедур шляхом формування чіткої послідовності операцій в алгоритмах кожного митного режиму з наближенням процедур до вимог ЄС, методичне забезпечення прогнозування зміни митної політики на підставі моделювання стратегії поведінки підприємця.

Новизна. Наукова новизна роботи полягає у формуванні концепції багаторівневої системи регулювання митної політики країни та її інституційного забезпечення, яке включає в себе систему алгоритмів митних процедур від рівня робочого місця митника до дій Всесвітньої митної організації.

Практична значущість. Сформовані рекомендації щодо формування митних режимів. Ці рекомендації можуть бути використані в практичній роботі Державної фіскальної служби України при реалізації митної політики.

Ключові слова: концепція багаторівневої системи регулювання митної політики, митна політика, інститути, митні режими, стимули, обмеження.

Література

1. Хану Маргарет Дзернік. Оцінювання конкурентоспроможності країн і регіонів: Індекс глобальної конкурентоспроможності [Електронний ресурс] / Маргарет Деєрнік Хану // Всесвітній економічний форум. – Режим доступу: <http://www.feg.org.ua/docs/2.pdf>

Khanu Margaret Dzernik. *Otsinyuvannya konkurentospromozhnosti krayin i regioniv: Indeks globalnoyi konkurentospromozhnosti* [Evaluation of competitiveness of countries and regions : Global Competitiveness Index] / Margaret Dzernik Khanu // Vsesvitniy ekonomichniy forum. – Rezhym dostupu: <http://www.feg.org.ua/docs/2.pdf>

2. Гребельник О. Митна політика в умовах трансформації економічної системи / О. Гребельник // Вісник Академії митної служби України. – 1999. – № 4. – С. 74–80.

Grebelynyk O. *Mytna polityka v umovakh transformatsii ekonomichnoyi systemy* [Customs in terms of transformation of the economic system] / O. Grebelynyk // Visnyk Akademiyi mytnoyi sluzhby Ukrainy. – 1999. – № 4. – P. 74–80.

3. Лукьяненко Е. В. Налоговое регулирование международной торговли товарами / Е. В. Лукьяненко. – Донецк : ИЭП НАН Украины, 2007. – 452 с.

Lukyanyenko E. V. *Nalogoivo regulirovanie mezhdunarodnoy torgovli tovaramy* [Tax regulation of international traders in goods] / E. V. Lukyanyenko. – Donetsk : IEP NAN Ukrainy, 2007. – 452 p.

4. Россинский Б. В. Таможенные режимы по российскому законодательству. Обзор и определение / Б. В. Россинский // Закон. – 2006. – № 6. – С. 5–12.

Rossynskiy B. V. *Tamozhennyye rezhymy po rossiyskomu zakonodatelstvu. Obzor i opredelenie* [Customs rehearse under Russian law. Overview and definition] / B. V. Rossynskiy // Zakon. – 2006. – № 6. – P. 5–12.

5. Шестакова М. О таможенных режимах / М. Шестакова // Право и экономика. – 2006. – № 9. – С. 79–88.

Shestakova M. *O tamozhennykh rezhymakh* [The customs procedures] / M. Shestakova // Pravo i ekonomika. – 2006. – № 9. – P. 79–88.

6. Науменко В. П. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні / В. П. Науменко, П. В. Пашко, В. А. Русаков. – К. : Знання. – 2006. – 394 с.

Naumenko V. P. *Mytne reguluyvannya zovnishnoekonomichnoyi diyalnosti v Ukraini* [Customs regulation of foreign trade activities in Ukraine] / V. P. Naumenko, P. V. Pashko, V. A. Rusakov. – K. : Znannya. – 2006. – 394 p.

7. Додин Е. Новый вид режима в таможенном деле Украины / Е. Додин // Закон. – 2006. – № 6. – С. 59–62.

Dodin E. *Novyy vid rezhyma v tamozhennom dele Ukrainy* [A new kind of regime in customs Ukraine] / E. Dodin // Zakon. – 2006. – № 6. – P. 59–62.

8. Смирнов И. Г. Логистична характеристика митних режимів в Україні (зовнішньоторгівельний контекст) / И. Г. Смирнов // Зовнішня торгівля: право та економіка. – 2007. – № 2(31). – С. 6–14.

Smyrnov I. G. *Logistychna kharakterystyka mytnykh rezhymiv v Ukraini (zovnishnotorgivelnnyy kontekst)* [Logistics characteristic customs regime in Ukraine (foreign trade context)] / I. G. Smyrnov // Zovnishnyu torgivlya: pravo ta ekonomika. – 2007. – № 2(31). – P. 6–14.

9. Свенчицкі М. Один рік України у СОТ / М. Свенчицкі. – К. : Блакитна стрічка, 2009. – 46 с.

Svyenchytski M. *Odyn rik Ukrainy u SOT* [One year of Ukraine's WTO] / M. Svyenchytski. – K. : Blakytna strichka, 2009. – 46 p.

10. Сандаровський К. К. Таможенное право в Украине: учебное пособие для студентов юрид. вузов и факультетов / К. К. Сандаровський. – К. : Вентури, 2008. – 450 с.

Sandarovskyu K. K. *Tamozhennoe pravo v Ukraine: uchebnoe pososobie dlya studentov yurid. vuzov i fakultetov* [Customs Law in Ukraine] / K. K. Sandarovskyy. – K. : Venturi, 2008. – 450 p.

11. Иншаков О. В. Уровневый анализ объекта, предмета и метода экономической теории / О. В. Иншаков // Издательство Санкт-Петербургского университета экономики и финансов. – 2004. – № 4. – С. 5–18.

Inshakov O. V. *Urovnevyy analiz obekta, predmeta i metoda ekonomicheskoy teorii* [Tiered analysis of the object, the object and method of economic theory] / O. V. Inshakov // Izdatelstvo Sankt-Peterburgskogo universiteta ekonomiki i finansov. – 2004. – № 4. – P. 5–18.

12. Ляшенко В. І. Регулювання розвитку економічних систем: теорія, режими, інститути / В. І. Ляшенко. – Донецьк : ДонНТУ, 2006. – 668 с.

Lyashenko V. I. *Regulyuvannya rozvytku ekonomichnykh system: teoriya, rezhymy, instytuty* [Regulation of economic systems: theory, modes institutions] / V. I. Lyashenko. – Donetsk : DonNTU, 2006. – 668 p.